

El govern espanyol estudia la fórmula jurídica per a pagar als damnificats de Tous

Una altra vegada amb l'aigua al coll

La decisió del Tribunal Suprem d'anul·lar el judici de la pantanada de Tous ha deixat els més de 23.000 afectats una altra vegada amb l'aigua al coll. Aquesta vegada, però, els damnificats eixigeixen solucions al govern espanyol. Si no arriben, amenacen de posar-se en peu de guerra.

Que ningú no tinga el menor dubte que els crèdits no es pagaran, passe el que passe i caiga qui caiga. Això és motiu de guerra civil, i si hi ha guerra, la tindrem amb totes les conseqüències”.

Amb aquestes paraules, Xavier Sierra, president d'AFIVA (Afectats per les inundacions de València), una de les dues associacions de damnificats, va mostrar-se contrari a tornar els diners dels crèdits concedits arran del trencament de la presa de Tous que va causar les inundacions del 20 d'octubre de 1982 a la comarca de la Ribera.

Sierra va fer aquestes manifestacions en l'assemblea que els damnificats van fer dimecres passat, 10 de febrer, al Gran Teatre d'Alzira, i a la qual van assistir més de 1.200 afectats. En l'esmentada reunió, el portaveu dels damnificats va exigir del

govern espanyol “una resposta política a un problema social”. El president d'AFIVA va exigir de l'administració el pagament de les indemnitzacions: “Volem que el govern es faça responsable del problema social que ha ocasionat.”

L'endemà, el delegat del govern al País Valencià, Francisco Granados, assegurava que “el govern estudia la fórmula jurídica per a pagar les indemnitzacions”. Fins el moment del tancament d'aquesta edició, encara no hi havia resposta oficial de l'executiu central. Granados va demanar als afectats serenitat i tranquil·litat. A més el delegat del govern va advertir els damnificats que, per obrir les negociacions amb l'administració, els afectats han de partir de zero. “No es pot prendre com a article de fe una sentència que ha estat declarada nul·la. Això tan sols és un referent”.

D'altra banda, el portaveu del PP al senat, Ortí Bordàs, feia pública la decisió del seu partit de presentar una esmena per ampliar els pressupostos de l'estat d'enguany per tal de pagar als damnificats.

El motiu de l'assemblea d'Alzira va ser l'acte dictaminat, la passada setmana, per la sala segona del Tribunal Suprem. En ell, el Suprem va anul·lar el judici per l'enfonsament de la presa de Tous celebrat a l'octubre de 1990. La causa d'aquesta anul·lació ha estat el recurs presentat per l'advocat Jesús Sancho Tello, germà de Juan Sancho Tello, un dels enginyers condemnats per l'Audiència Provincial de València.

La sentència del 26 d'octubre del 1990 d'aquesta institució condemnava l'ex-comissari d'Aigües del Xúquer, Juan Sancho Tello, i l'ex-cap de regadius del Ministeri

El Gran Teatre d'Alzira va ser escenari el passat dimecres 10 de febrer de moments de tensió i crispació.

RAFA GIL

A l'esquerra, un damnificat reclama justícia en un moment de l'assemblea d'Alzira. A la dreta, l'alcalde d'aquesta ciutat, Pedro Grande (PSOE), present a la reunió, comunica la decisió de l'ajuntament de donar suport als afectats per la *plantanada*. RAFA GIL

d'Obres Públiques, Román Guerrero, a un any de presó per haver comès un delictes d'imprudència temerària. L'Audiència de València també condemnava l'estat, com a responsable civil subsidiari, a pagar als quasi 4.500 associats d'AFIVA i APEMEDA (les dues associacions d'afectats) vora 10.000 milions de pessetes en concepte d'indemnitzacions, alhora que deixava sense ajudes els altres 19.000 damnificats de la Ribera, no associats.

Ara, la decisió de la sala segona del Suprem ha anul·lat també el processament de Román Guerrero i de l'ex-director de la presa de Tous, Florentino Santos. Amb aquesta decisió, el Suprem considera que en la sentència dictaminada pel president de la secció tercera de l'Audiència de València, Luis Pérez Hernández, "no concorrien les garanties d'imparcialitat objectiva".

Francisco Granados, delegat del govern, va qualificar aquesta decisió del Suprem com "conseqüència de l'excés de zel dels jutges". Per altra banda, Josep Casabó, un dels advocats de les associacions de damnificats, recorda que ja el 27 d'abril de 1989, el Tribunal Constitucional va rebutjar un recurs presentat per Sancho Tello en què sol·licitava la nul·litat del judici de Tous pel mateix motiu.

ATEMPTAT CONTRA ELS TRIBUNALS

Per Casabó, el dictamen del Suprem "és jurídicament inconsistent". En aquest sentit, l'advocat indica que l'acte del Tribunal Suprem representa un greu atemptat contra la jerarquia dels Tribunals, "perquè el Constitucional sí que pot revocar el que diu el Suprem,

però aquest no pot contradir el Constitucional". Així mateix, Casabó, sense eixir de la sorpresa per la decisió del Suprem, es pregunta: "¿Com és possible que un Tribunal inferior diga tot el contrari que un de superior? Això no té sentit".

Pel president d'APEMEDA, Josep Alapont, l'acte del Suprem posa en dubte "la independència de la justícia espanyola. Sembla que es burlen de nosaltres". Tot i que es mostra pessimista, creu que finalment es farà justícia "perquè la Constitució ens ha d'emparar".

En termes similars es va manifestar el president d'AFIVA, Xavier Sierra, a Alzira. "Si el ple de l'Audiència de València i el Constitucional consideraren que el jutge, Luis Pérez Hernández, era imparcial, ¿per què ara el Suprem diu el contrari? Algú haurà de respondre, perquè aquí es parla molt dels drets constitucionals dels delinqüents però ningú no defensa els drets de les víctimes, que som nosaltres".

En la seua intervenció Xavier Sierra va defensar el dret dels damnificats a rebre les indemnitzacions. A més el portaveu d'AFIVA, a banda de responsabilitzar el govern i l'administració de justícia de les dilacions a què ha estat sotmès el procés, va assegurar: "Això fomenta una greu desconfiança cap al poder judicial. No podem continuar amb aquest model de justícia perquè ens ha demostrat que no funciona, que no val. Per això cal canviar-lo".

ONZE ANYS D'ESPERA

Al llarg de la reunió, que es va celebrar en un ambient de molta tensió amb crits contra el president de la Generalitat va-

lenciana, Joan Lerma, i l'ex-alcalde d'Alzira, Francesc Blasco, el president d'AFIVA va posar damunt la taula el greuge contra els pobles de la Ribera. Així, Sierra, alhora que acusava l'administració de falta de transparència en la tramitació de les indemnitzacions, recorda que mentre Renfe, Telefònica, Hidroelèctrica i Aumar cobraren en el 83 les indemnitzacions, "en tinc proves documentals i ho dic on faça falta", va declarar-, els afectats encara es troben en la mateixa situació que fa deu anys. Segons ell, aquest greuge demostra que en l'estat espanyol "només bategen el qui te padrí. Aquí només indemnitzen els poderosos, que són els qui poden pressionar".

En una línia més moderada, l'alcalde d'Antella, Vicent Frigols, si bé es mostrà escèptic sobre la resposta de les autoritats, va assenyalar: "En qualsevol moment cobrarem perquè comptem amb el suport de tots els espanyols". Frigols va indicar que aquesta situació pot allargar-se cinc anys més i demanà un major esforç als damnificats.

L'alcalde d'Alberic, Domènec Morcillo, també present en l'assemblea, va afirmar a EL TEMPS la seua discrepància amb la línia radical del discurs de Sierra. No obstant això, Morcillo va coincidir amb Sierra en la necessitat d'exigir "al PSOE, que és el que governa, una solució política a aquest problema". Per ell l'acte del Suprem demostra "que la justícia espanyola no funciona".

Ara, mentre els damnificats presenten recurs davant el Suprem, tota la Ribera espera una solució per posar fi al malson que arrossegueu des de fa onze anys, quan la *plantanada* els va furtar la casa i els negocis.

Vicent Lafora